

Marko Pogačnik
Akademski kipar
Šempas 160, SI-5261 Šempas, Slovenija

Predmet: načrtno uničevanje mojega umetniško-ekološkega dela za Zagreb

Ministrstvu za kulturo Republike Hrvaške, Runjaninova 2, 1000 Zagreb

Spoštovani gospod minister Božo Biskupić!

V petek, 9. januarja 2009 so me sodelavci iz Zagreba obvestili, da je Zagrebška komunalna služba začela uničevati moje umetniško delo v Zagrebu. Pet klesanih stebrov iz Braškega marmorja je že iztrgala iz Zemlje in odpeljala neznano kam.

Gre za projekt Litopunkture Zagreba, torej za projekt s področja ekološke umetnosti. Projekt je nastal na osnovi mojega deset let trajajočega dela z Zagrebom, pri katerem sem raziskal vitalni organizem Zagreba na vseh različnih nivojih in skrbno izbral 10 akupunktturnih točk kamor sem postavil omenjene litopunkturne stebre z namenom, da se organizem Zagrebške mestne krajine podpre na tistih točkah, kjer je tega najbolj potrebna.

Moje delo se prišteva k tako imenovani »ekološki umetnosti«. V okviru angažiranja umetnosti pri zaščiti zdravja Zemlje in človeka sem razvil neke vrste akupunkturo Zemlje oziroma prostora. Projekt v Zagrebu je eden od mnogih litopunktturnih projektov, ki sem jih postavil, ne samo na Hrvaskem in v Sloveniji temveč tudi v Avstriji, Nemčiji, Švici, na Češkem, v Srbiji, Italiji, Veliki Britaniji, na Irskem, v Španiji, na Portugalskem, v Kazahstanu, Braziliji, Ekvadorju in ZDA.

Komu je na poti delo, ki se brez vsakih političnih ali religioznih pretenzij posveča zdravju okolja oziroma človekovemu odnosu do Zemlje in vseh nivojev življenja?

Moji sodelavci v Zagrebu so v jeseni 2008 osebno obvestili Vašega namestnika, da se mimo javnosti in brez obvestila avtorju dogaja rušenje umetniškega dela posvečenega bistvu Zagreba. Kljub temu se rušenje dela nadaljuje:

1. Jeseni 2008 je bil z Avenije Venčeslava Holjevca umaknjen Megalit, ki je del Litopunktturnega projekta za Zagreb. Megalit je tisti del projekta, ki ga je omogočil in katerega postavitev je finansiral Muzej suvremene umjetnosti v Zagrebu v okviru projekta »Gradske intervencije«. Zdaj se nahaja na teritoriju Muzeja.
2. Včeraj, 9.1. 2008 so delavci »Gradskog zelenila« brutalno izvlekli iz Zemlje skulpture, ki sem jih izklesal skupaj z asistentkama iz Hrvaške in Nemčije in vanje vložil vse svoje umetniško znanje.
3. Kaj boste storili s kompozicijo »Solarni pleksus Evrope« v Zagrebu na Jarunu? Ali boste dovolili, da se tudi ta uniči?

Kompozicija »Solarni pleksus Evrope« je verjetno edinstveni primer reciklirane ekološke umetnine, pri kateri je bilo uporabljenih 450 ton granitnih blokov s Papuka, ki so 20 let ležali sredi Zagreba, ker niso bili uporabni za fasado, zaradi katere so jih pripeljali v Zagreb.

S pomočjo donacije »Turističke zajednice Zagreb« smo jih prepeljali na Jarun in postavili v kompozicijo »umjetničko-ekološke postave«, kot pravi Vodič k skulpturi.

V kompoziciji Solarni pleksus Evrope so s 61 kamnitimi bloki in bronastimi kozmogrami predstavljena različna mesta in pokrajine Srednje Evrope med Frankfurtom in Zagrebom, oziroma med Bernom in Prago.

Namen kompozicije na Jarunu je, da Zagreb povezuje v širši prostor Evrope. Kompozicija na Jarunu je del večje kompozicije, trikotnika z drugima dvema ogliščema v Pragi in v Ljubljani. V Pragi je postavljena komplementarna kompozicija »Ekvilibrrij« na teritoriju Botaničnega vrta. V Ljubljani pa v mestnem centru стоji Hologram Evrope, kompozicija 36 megalitov.

Kaj boste storili s kompozicijo geopunkturnega kroga »Solarni pleksus Evrope« na Jarunu?
Ali boste dovolili, da se tudi to delo uniči, ne glede na to, da je medtem postal del umetniškega projekta Zagreb – Praga - Ljubljana, ki zajema prostor vzhodne Evrope?

PROTESTIRAM!

1. V dobi ekološke krize planeta Zemlje se uničuje umetniško-ekološka kompozicija del, ki sem jo podaril mestu Zagrebu (za delo nisem zahteval nobenega honorarja, zgolj povrnitev stroškov).
2. Podira se umetniško-ekološka kompozicija, ki jo je so-finansiral »Grad Zagreb – gradski ured za kulturu«. Vsak od elementov kompozicije ima vsa lokacijska in druga dovoljenja za postavitev.
3. Umetniško delo se uničuje brez da bi bil obveščen jaz kot avtor celote ali kdo od soavtorjev iz Zagreba. (Pri tej celotni kompoziciji je svoj ustvarjalni prispevek dalo 8 avtorjev iz Belgije, Velike Britanije, Nemčije, Češke in Slovenije in 20 avtorjev iz Hrvaške - velja za Solarni pleksus, Jarun).
4. Umetniško delo se uničuje brez javne razprave! Nikoli se nisem bal javne razprave ker ne skrivam ničesar! V času postavljanja inkriminiranega umetniškega dela sem velikokrat predaval v Evropskem domu v Zagrebu in nastopal na Zagrebški televiziji in vse te reči natanko razložil javnosti. Izšel je katalog »Vitalno-energijski sustavi Zagreba«, kjer je o mojem umetniškem delu vse razkrito javnosti.

Spoštovani gospod minister, da bi se častno rešil ta primer uničevanja umetniškega dela,

- prosim, da takoj zaustavite uničevanje kompozicije Litopunkture Zagreba,
- predlagam, da sklicete javni posvet o mojem projektu za Zagreb, na katerem bodo sodelovali kompetentni ljudje, tudi tisti, ki so napisali recenzije v katalogu »vitalno-energijski sustavi Zagreba«
- prosim, da omogočite ponovno postavitev litopunkturnega sistema za Zagreb.

Upam da boste prisluhnili mojemu protestu in mojim prošnjam. Življenje na Zemlji je ogroženo. Potrebno je sodelovati ne glede na nacionalno pripadnost, da ohranimo prostor bivanja živ. Verjemite, da lahko umetnost pri tem igra pomembno vlogo.

Vas od srca pozdravljam,

Marko Pogačnik
Šempas, 11.1.2009

S pismom so seznanjeni:

Gospa Snježana Pintarić, ravnateljica Muzeja suvremene umjetnosti, Zagreb

Gospa Majda Širca, ministrica za kulturo Republike Slovenije

Gospa Zdenka Badovinac, direktorica Moderne galerije v Ljubljani

Priloge:

Katalog Vitalnoenergijski sustavi Zagreba, Vodič litopunktura grada, Marko Pogačnik 2005

Vodič k solarnem pleksusu Evrope v Zagrebu na Jarunu, Marko Pogačnik s sodelavci, 2005

Vodič k Hologramu Evrope v Ljubljani, Marko Pogačnik s sodelavci, 2008

Geopunkturna postavitev v Botaničnem vrtu v Pragi, Marko Pogačnik s sodelavci, 2007-2008

Marko Pogačnik, katalog osebne razstave, Moderna galerija, Ljubljana, 2005